

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**COLLATIO-||NVM SACRARVM|| LIBRI VIII.|| Tilmanni
Bredenbachij S. Th. D.||**

Bredenbach, Tilmann

Coloniae Agrippinae, 1592

VD16 B 7378

7. Memorabilis historia de Petro Publicano, qui prius immisericors & durus erga pauperes, admirabilem induit misericordi[am] & liberalitatem.
-

[urn:nbn:de:hbz:466:1-65002](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-65002)

so & requies aeterna Troili Episcopi. Postquam vero his lectis est latatus, existimās donum sibi datam fuisse ab Imperatore, accedit vir quidam insignis, & qui videbatur esse vultus ex senatu, habitu similis cubiculario, habens quosdam alios ante se ambulantes. Qui postquam appropinquavit vestibulo, adspiciens ad fores, iubet quamprimū deiici titulum: pro illo autem poni alium, quem inquit, iubet Dominus orbis terrarū: statim autem fuit positus, hanc habens inscriptionem: Mansio & requies aeterna Ioannis Archiepiscopi Alexandrini, empta triginta libris auri. E somno itaque surgens, obstupescit, exposuit patriarchae visionem, & ipse suum vitium animaduertit, & mores mutauit, & facere eleemosynam ardentem est aggressus, & pro eo, quod erat prius parcus & tenax, ad dandum manum habuit promptissimam.

Simon Metaphrastes in vita eiusdem D. Ioannis Eleemosynarij. Habetur in tom. 1. Surijs memorabilis historia de Petro Publicano, qui prius immisericus & durus erga pauperes admirabilem induit misericordiam & liberalitatem.

CAP. VII.

CVM essem in Africa, habitabam apud quendam Publicanum valde quidem diuitem, sed admodū immisericordem, & pauperem: quod attinet ad misericordiam, cum

Ec 2 autem

654 COLLATION. SACRAR.
autem accidisset, vt tempore hyberno solli-
ceret calidius, pauperes simul congregati ca-
lore fruebantur. Vt solet autem in his euentibus,
domos eorum erabant, illas quidem quae erant
miseri cordum & sua communicantium, bea-
tes: eas autem quae possidebantur à pauperibus & ali-
hil elargientibus, miseram dicentes & execrantes,
cum quibus, inquit, etiam meum commu-
nerarunt dominum. Sic itaque inuicem nega-
bant, an aliquis vnquam illinc fuisset elemo-
sinae particeps. Cum verò nullus esset ex
omnibus, qui affirmaret se accepisse, vnus ex
illis: Sed quid, inquit, mihi dabitur, si ego die
die recedens illinc consecutus fuero misericor-
diam. Cum autem ea de re pacta conuenerunt
inter se fecissent, pauper cum fuisset ex ad-
fesso vestibuli publicani, inuenit ipse hominem
trahentem nuclum pane onustum, ipsum
que venientem per viam, quae tendit ad aedem.
Cum ergo pauperem ex aduerso stantem vi-
disset publicanus, & solo tristi habitu prae-
cantem eum ad misericordiam: neque enim
vel solam vocem audebat emittere, ne vtrum
irritaret alienum à misericordia: sic quoque
zore percitus, vno pane arrepto, & eo vltimo
quae lapide, iacit in pauperem. Quem ille pro-
tinus accepit, & abiens ostendit aliis, affirmans
quod accepisset ab ipsis manibus publicani.
Nondum duo dies praeterierant, & Publicanus
morbo correptus mortifero, cum mentis

habuisset extasin, videbat à se exigi rationem
 suarum actionum. Deinde etiam videbatur
 adesse trutina, vtraque discernens: in cuius si-
 nistra quidem lance videbat nigros congrega-
 tos, & multa eius turpia facta in lance depo-
 nentes. In dextero autem, viros quidem cadi-
 datos, & forma terribiles assistentes, nihil verò
 boni inuenientes, quod contra possent in lan-
 ce collocare, esseque mœstos & tristes, & dicē-
 tes: Nihil habemus aliud, quod apponamus,
 nisi panem illum, quem duobus ante diebus,
 & nec ipsum quidem sponte dedit cuidā pau-
 peri. Cum in altera itaq; lance eum imposuif-
 sent, fecerunt trutinam ex vtraque parte ex æ-
 quo propendentem. Tunc illi publicanus di-
 cunt viri candidati: Recedens adde huic pani,
 & operate. Nam illi, quos vides, nigri sunt ac
 accepturi. Cum statim itaq; experrectus esset,
 & ad se rediisset, agnoscit vera esse, quæ visa
 fuerant. Nam quæcunque ab ineunte ætate ab
 eo facta fuerant, & quorum iam erat oblitus,
 videbat illos æthiopes vtiq; congregantes,
 & in lancem imponentes. Quamobrem sæpè
 obstupefactus, Papæ dicebat, quanta est virtus
 eleemosynæ? Si enim vnus panis, isque per irā
 pauperi proiectus, tātum potuit: à quam mul-
 tis malis se poterit liberare, qui hilariter bonis
 suis impartitur pauperes? Aded ergo munifi-
 ce vnus est eleemosyna, & tam abundè amba-
 bus, vt dici solet, effudit manibus, in ventres

Ecce 3 pau-

pauperum infundēs, vt postquam omnia profudisset, ne suo quidem parceret corpori, sed eo quoque aleret pauperes, vendita libertate, vt paulō post clarius ostendemus.

Ei enim eunti in telonium, occurrit natus nudus ex naufragio. Quem quidem cum vidisset, veste statim se exuens, quæ erat delicta & sumptuosa, ei donat, multum precatus, vt ea perpetuò indueretur. Ille autem partim quidem erubescēs vti veste magnifica, partim vti aliarum quoque rerum egenus, in foro proponit vt venderetur. Cùm autem reuerteretur Publicanus, eam vidit pendētem, magnificus affectus dolore, & erat tristis, reputans quod nō ei licuisset relinquere pauperi aliquod momentum suæ misericordiae. Hæc cum cogitaret, ei obrepit somnus. In somnis autem ad eum accedit vir quidam insignis, sole spectatior: crucem quidem habens in capite, nudus autem veste, quam ipse dederat natus. Qui cùm propè accessisset, Cur, inquit, ebas Petre (hoc enim erat nomen publicano) angustis & cruciariis? Ille autem perinde ac si nollet, quisnam esset qui loquebatur. Quoniam respondit, domine, quæ tu nobis abundè præbent, nonnullis sæpè impertientes, non videmus eos rectè vti iis, quæ data sunt, propter magnum lucrum. Ille nondum implebat orationem, & qui apparuerat ostendens ei vestem, & genitricem hanc, inquit? Cùm is autem affirmasset, ille

rus: Ecce, inquit, ex quo tu mihi eam praebuisti, ea perpetuo induor.

Postquam autem eum dimisit somnus, hæc mente agitans. Benedictus Dominus, aiebat: Si Christus videtur esse vnus ex indigentibus, non desistam donec ipse quoque sim vnus ex minimis. Statim ergo vocato procuratore domus, qui fuerat ab ipso emptus: Volo, inquit, tibi credere quoddam arcanum, quod si enunciaueris, aut nisi effectum reddideris quod volo, procul recedes à meo conspectu, & venderis in barbara regione. Hæc cum dixisset, decem libras auri ei tradit, quæ erant ei solvendæ ob negotiationem. Deinde, Me quoque, inquit, assume ad hanc negotiationem, (hoc enim arcanum) & cum me abduxeris ad partes sanctæ ciuitatis, illic me vende Christiano alicui tanquam mancipium. Quod autem ad te ex eo redibit precium, quantumcunque fuerit, detur pauperibus. Cum postquam diu institisset, vix tandem ei persuasisset, venit cum eo Hierosolyma. Quo in loco cum in quendam amicum, qui erat quidem arte aurifex, incidisset procurator (erat autem ei nomen Zoilus, qui propter aliquem casum redactus erat ad inopiam.) Seruus est, inquit, mihi valde bonus: quem si me audiens emeris, nihil erit impedimento, quod minus ad pristinam redeas felicitatem. Est enim non solum bonis moribus, sed etiam in fundendo auro

summè exercitatus. Fuerat enim Petrus huius quoque arti summè deditus. Ille autem ita in medium adducens paupertatem, cum qua confitebatur, dicebat se non posse eum carere. Sed tamen ille verbis amici persuasus, & auro accepto foenori, cum zelo feruente pecuniarum triginta nummis. Quos cum accepisset procurator, iuit Constantinopolim.

Licet ergo videre eum, qui propter Christum voluntariam susceperat seruitutem, diligentissimè domino suo inseruiente in omnibus, quæ ad usum domus pertinebant, & omnibusque vacantem & vigilijs: quæ faciebant res domini incrementum acciperent, & retinerentur eius vltima, sicut lobo, magis quam priora. Qui etiam summam eius vultum venerans, cogitabat eum manumittere, etiamsi ille id minimè admiserit, volens potius in seruitute propter Christum perpetui, quam eum libertate quiescere. Sed quis dicere omnino potuerit, eas, quæ illi à maligno inferebantur, affectiones? Quicumque enim erant è familia, tanquàm emota mentis quæquam repellant, aliquando quidem enim irridebant, quando autem alapas infligebant, & non desistebant ei omnibus modis adferre molestiam. Quotiescunq; autem contigisset eum, contumeliosè à conseruis affectum, dormire cum animi ægritudine, toties ei assistebar in somnis, qui in Africa ab eo visus fuerat, ferensque eius

vestem, & precium triginta aureos habens in manibus. Ne sis tristis, aiebat, frater Petre, Ego enim tuum accepi precium, sicut prius vestē.

Intercessit aliquantulum temporis, & quidam, qui erant eiusdem cuius Petrus regionis, arte aurifices, voti causa & adorationis perueniunt ad loca veneranda. Quos dominus eius, ut qui essent eiusdem artis, domum ductos accepit omni benignitate. Petrus autem cum eis ministraret, & viros agnouisset, seipsum colabat pro viribus, & omnibus modis conabatur latere. Illi verò tanquam per figuram corporis eum indagantes agnouerunt. Et primum quidē inierse susurrabāt: dubitationem eis afferebat similitudo. Postquam autē illum ipsum esse apertē cognouerunt, communiter eum statim alloquentes, qui eos inuitauerat. Quid sibi vult, dixerunt, quod vir talis tibi ministrat, qui est vnus quidem ordinis senatorij, splendore autem nulli est secundus? Is enim, qui nunc nobis seruit in mensa, est Petrus Publicanus, de quo quidem Imperator magnum accipit dolorem, magnū autem senatus quoq; ut qui euauerit. Eos hæc verba dicentes, cum audisset Petrus, statim humi quidē iacit discū, quem habebat in manibus: cursu autem descendit ad vestibulum, in quo adstabat quidā adulescens ab ortu surdus & mutus, qui nutu poterat claudere & aperire. Cui Petrus, Tibi dico, inquit, qui es surdus & mutus, in nomine

E e s Christi

Christi Dei nostri audi me & aperi. Ille autē
 cut iubes, respōdit, & statim aperuit. Ille ven-
 eurrēs protinus est egressus. Deinde adiecit
 ianitor latus, narrauit quod ipsum fecerat
 miraculum. Dicebat enim se vidisse flammam
 ignis procedentem ex ore magni Petri & ve-
 res eius peruasisse. Quæ, inquit, cum memora-
 circumfulsisset, repente fecit audire & loqui.
 Hæc cum narraret is, qui prius erat surdus &
 mutus, subiit omnes stupor & admiratio, &
 statim quàm maxima potuerūt celeritate
 gressi sunt eum persequi. Cum vbiq; aures
 scrutati essent, non potuerūt eum, quem
 rebant, comprehendere. Quamobrem eorum
 gna subiit pœnitentia, & deplorabant, quod
 non magis animum attendissent: quo factum
 erat, vti Dei hominem tantis afficerent con-
 tumeliis, verberantes & insultantes, & ipsam
 quotidie irridentes.

*Nicephorus Callistus Ecclesiast. histor. lib. 18. cap. 14.
 De liberalitate Ioānis Eleemosynarij in pauperes,
 eim morte, & quomodo Imperator eius lignis leu-
 vsus sit.*

CAP. VIII.

Ioannes Archiepiscopus Constantinopoli-
 tanus post episcopatus sui annos tredecim,
 ex hac vita decessit. Qui quod voluptates ex-
 pugnarit, animiq; perturbationes coërcu-
 sit, & imperium in ventrem exercuerit, narra-
 tus, hoc est, ciunator à Byzantijs cognomina-
 tus